

De verjaardag van een cultboek: 'Christiane F.'

Duitse literatuur #7

Boeken - 21 maart 2018 - Auteur: Britta Böhler

Het verhaal van de jonge Duitse prostituee Christiane F. sloeg in als een bom toen het 40 jaar geleden verscheen. Ook op Britta Böhler maakte het boek 'Wir Kinder vom Bahnhof Zoo' destijds diepe indruk - en nu nog steeds.

In het voorjaar 1978 volgde Stern-journalist Horst Rieck, die onderzoek deed naar de Berlijnse drugscene, een strafzaak bij de rechtbank in Berlijn Moabit. Het proces draaide om een zakenman die minderjarige prostituees met heroïne zou hebben betaald. Een van de getuigen in het proces was de 15-jarige Christiane Felscherinow, zelf ook aangeklaagd wegens drugsbezit. Rieck raakte geïnteresseerd in het verhaal van Felscherinow en samen met zijn collega Kai Hermans interviewde hij haar over een periode van twee maanden.

Het op de bandopnames gebaseerde boek, 'Christiane F. - Wir Kinder vom Bahnhof Zoo', verscheen in het najaar van 1978. Het gedetailleerde verslag vertelt rauw en zonder opsmuk van het leven van Felscherinow en haar vriendinnen Stella en Babsi. Felscherinow was op haar veertiende heroïneverslaafd geraakt en leidde sindsdien een dubbelleven. 's Ochtends ging ze naar school maar elke middag was ze met haar vriendinnen op de beruchte *Babystrich* (plek met jeugdprostitutie) van het Berlijnse treinstation Bahnhof Zoo.

Horst Rieck / Kai Hermans, [Christiane F. - Wir Kinder vom Bahnhof Zoo](#) (Sternverlag 1978)

Nederlandse vertaling door Hans van Straalen: [Christiane F. - Verslag van een junkie](#) (Becht Amsterdam 1980)

Christiane Felscherinow / Sonja Vukovic, *Mein zweites Leben* (Deutscher Levante Verlag, 2013)

Nederlandse vertaling door Jan Steemers: [Christiane F. - Mijn tweede leven](#) (The House of Books, 2014)

Het boek sloeg in als een bom. Voor het eerst kon het brede publieke kennismaken met het leven van een drugsverslaafde tiener. In de huidige tijd, en

zeker sinds de alomtegenwoordige *war on drugs*, is het moeilijk voorstelbaar, maar in de jaren zeventig werd er publiekelijk nauwelijks aandacht besteed aan de drugsproblematiek van tieners. Het verbaast dan ook niet dat het boek niet alleen in Duitsland veel weerklank vond: het levensverhaal van Felscherinow werd in meer dan vijftien talen vertaald en het werd een bestseller. Wereldwijd werden er ruim dertig miljoen exemplaren van verkocht en in Duitsland groeide 'Christiane F.' uit tot een van de bestverkochte naoorlogse non-fictieboeken.

De impact van Felscherinows verhaal werd nog groter toen het boek in 1981 werd verfilmd, met de toen 15-jarige Duitse actrice Natja Brunckhorst in de titelrol. De film werd ondersteund door David Bowie, die de soundtrack componeerde en wiens medewerking het succes van de film garandeerde. Het nummer 'Heroes' stond voortaan synoniem voor het levensgevoel van een hele generatie en Felscherinow zelf werd door de film tot cultfiguur.

Felscherinow is slechts twee jaar jonger dan ik en het verhaal van Christiane F. heeft ook op mij destijds enorme indruk gemaakt. Zelfs nu nog, bijna een halve eeuw later, is 'Heroes' onlosmakelijk verbonden met beelden uit de film. Het moment dat Felscherinow in de discotheek Sound voor het eerst heroïne spuit, bijvoorbeeld. Of de dood van Christianes 14-jarige vriendin Babsi, die in een smerig toilet van Bahnhof Zoo aan een overdosis sterft.

Ondanks het hoopvolle einde van het boek - de 16-jarige Felscherinow woont inmiddels in Hamburg en is voorlopig af van de drugs - is het een levensverhaal zonder happy end. Felscherinow kampte ook later nog regelmatig met haar verslaving en haar beoogde carrière als zangeres en actrice kwam niet echt van de grond. In 2013 publiceerde ze een vervolg op haar eerdere boek: 'Christiane F.- Mein zweites Leben'. Ook Felscherinows tweede memoires verschenen in een Nederlandse vertaling.

Ik heb 'Wir Kinder vom Bahnhof Zoo' onlangs herlezen en het raakte me nog steeds even sterk. Misschien omdat het verhaal van Felscherinow en haar vriendinnen ook na vijftig jaar niets van zijn urgentie en zijn actualiteit heeft verloren. Helaas...

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/25379/de-verjaardag-van-een-cultboek-christiane-f>